

Sikkerhetsdatablad

Utstedelsesdato: 24-05-2016

Versjon: 01.00 / NOR

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: UGAS

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Anbefalt bruk: Gas.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør: HP Schou A/S
Nordager 31
6000 Kolding
Danmark
Tlf.: +45 88918000
E-postadresse: DK@hpschou.com

1.4. Nødtelefonnummer

+47 22 59 13 00 (Giftinformasjonen)

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

CLP-klassifisering (Forordning (EF) nr. 1272/2008): Flam. Gas 1;H220 Press. Gas comp. gas; H280

Se fullstendige H-setninger under punkt 16.

Viktigste skadevirkninger: Ekstremt brannfarlig gass. Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.

2.2. Merkingselementer

Signalord: Fare

H-setninger: Ekstremt brannfarlig gass.(H220)
Inneholder gass under trykk(H280)
kan eksplodere ved oppvarming.

P-setninger: Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.(P101)
Oppbevares utilgjengelig for barn.(P102)
Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningsskilder. Røyking forbudt.(P210)
Brann ved gasslekkasje: Ikke slukk med mindre lekkasjen kan stanses på en sikker måte.(P377)
Beskyttes mot sollys. Oppbevares på et godt ventilert sted.(P410/403)
Innhold/holder leveres til et kommunalt gjenvinningsanlegg i henhold til nasjonale og lokale

bestemmelser.(P501-A)

2.3. Andre farer

Produktet inneholder ikke PBT- eller vPvB-stoffer.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2. Stoffblandinger

Registreringsnummer	CAS/EC-nummer	Stoff	CLP-klassifisering (Forordning (EF) nr. 1272/2008)	w/w%	Note
.	106-97-8	Butan (inneholder < 0,1 %	Flam. Gas 1;H220 Press. Gas;H280	50-70	.
.	203-448-7	1,3-butadien (203-450-8))	.	.	.
.	75-28-5	Isobutan (som inneholder < 0.1%	Flam. Gas 1;H220 Press. Gas;H280	25-35	.
.	200-857-2	butadien (203-450-8))	.	.	.
.	74-98-6	Propan	Flam. Gas 1;H220 Press. Gas;H280	0-5	.
.	200-827-9	.	.	.	.

Se fullstendige H-setninger under punkt 16.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding:	Oppsøk frisk luft. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.
Svelging:	Ikke relevant, da produktet er en gass.
Hud:	Fjern forurensede klær. Vask huden med såpe og vann. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.
Øyne:	Skyll straks med vann (helst øyenskyller) i minst 5 minutter. Åpne øyet godt. Fjern eventuelle kontaktlinser. Oppsøk lege ved frostskafer.
Forbrenning:	Skyll med vann inntil smertene opphører. Fjern klær som ikke sitter fast i huden, kontakt lege eller sykehus. Fortsett om mulig skyllingen til legen overtar behandlingen.
Utfyllende opplysninger:	Når lege oppsøkes, må sikkerhetsdatabladet eller etiketten vises.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Kan virke lett irriterende på hud og øyne.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Symptomatisk behandling. Ingen spesiell, øyeblikkelig behandling er nødvendig.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler	Slokk med pulver, skum, kullsyre eller vanntåke. Bruk vann eller vanntåke til nedkjøling av ikke antent lager.
Uegnede slukningsmidler	Bruk ikke vannstråle siden det kan spre brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Oppvarming vil gi en betydelig trykkøkning, med risiko for sprengning. Fjern trykksylinderen fra faresonen, hvis dette kan gjøres uten risiko. Holdes godt unna ild. Avkjøl om mulig med rennende vann. Unngå innånding av damp og røykgass, oppsøk frisk luft.

5.3. Råd til brannmannskaper

Hvis det kan gjøres uten fare, fjernes beholdere fra det branntruede området. Unngå innånding av damp og røykgass, oppsøk frisk luft. Bruk et uavhengig friskluftsapparat med overtrykk sammen med kjemisk verne drakt.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

For ikke-innsatspersonell:	Hold deg motvinds/hold avstand fra kilde. Røyking og bruk av åpen ild forbudt. Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes åndedrettsvern.
For innsatspersonell:	I tillegg til ovenstående: Normalt vernetøy anbefales, tilsvarende NS-EN 469.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Unngå unødvendige utslipp til omgivelsene.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Tørk opp dråper og sprut med en klut.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se punkt 8 for type verneutstyr. Se punkt 13 for kassering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Produktet må brukes på steder med god ventilasjon, helst utendørs. Rennende vann og øyenskyller må være tilgjengelige. Røyking og bruk av åpen ild forbudt.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforeneligheter

Oppbevares forsvarlig, utilgjengelig for barn og ikke sammen med matvarer, dyrefôr, legemidler o.l. Oppbevaringstemperatur: < 40°C. Oppbevares på et godt ventilert sted.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Ingen.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personbeskyttelse

8.1. Kontrollparametere

Administrative normer:

Innholdsstoff:	Administrativ norm	Anmerkninger
Butan	250 ppm 600 mg/m ³	-
Propan	500 ppm 900 mg/m ³	-

Rettsgrunnlag: Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier), FOR 2011-12-06 nr 1358. Sist endret ved FOR-2014-12-22-1885.

Målemetoder: Samsvar med administrative normer kan kontrolleres med yrkeshygieniske målinger på arbeidsplassen.

8.2. Eksponeringskontroll

Egnede tiltak for eksponeringskontroll: Bruk verneutstyr som angitt nedenfor.

Personlig verneutstyr, beskyttelse av øyne/ansikt: Bruk vernebriller ved risiko for sprut i øynene. Øyenvern skal samsvare med EN 166.

Personlig verneutstyr, beskyttelse av hud: Ikke påkrevd.

Personlig verneutstyr, åndedrettsvern: Ikke påkrevd.

Miljøeksponeringstiltak: Det skal sikres at lokale utslippsbestemmelser overholdes.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Aggregattilstand: Gass
Farge: Fargeløs
Lukt: Luktfri
Luktterskel: Ingen data
pH (bruksferdig oppløsning): Ingen data
pH (konsentrat): Ingen data
Smeltepunkt/frysepunkt: Butan : -138°C
Isobutan : -160°C
Propan : -187°C
Startkokepunkt og Butan : - 1°C

kokepunktintervall:	Isobutan : - 12°C Propan : - 42°C
Flammepunkt:	Butan : - 60°C Isobutan : - 88°C Propan : - 104°C
Fordampningshastighet:	Ingen data
Antennelighet (fast stoff, gass):	Ingen data
Øvre/nedre antennelighetsgrenseverdier:	Ingen data
Øvre/nedre eksplosjonsgrenseverdier:	Butan : 1,8-8,4 vol% Isobutan : 1,8-8,4 vol% Propan : 2,2-9,5 vol%
Damptrykk:	Butan : 1557 mmHg (20°C) Isobutan : 2280 mmHg (20°C) Propan : 5625 mmHg (20°C)
Damptetthet:	Butan : 2,10 (air = 1) Isobutan : 2,59 (air = 1) Propan : 1,55 (air = 1)
Relativ tetthet:	Butan : 0,578 (20°C) Isobutan : 0,578 (20°C) Propan : 0,501 (20°C)
Løselighet:	Butan : 3,25 ml /100 ml Isobutan : - Propan : 0,007 g / 100 ml
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann:	Butan : log Pow: 2,89 Isobutan : log Pow: 2,80 Propan : log Pow: 2,36
Selvantennelsestemperatur:	Butan : 287°C Isobutan : 460°C Propan : 466°C
Nedbrytningstemperatur:	Ingen data
Viskositet:	Ingen data
Eksplosive egenskaper:	Ingen data
Oksidasjonsegenskaper:	Ingen data

9.2. Andre opplysninger

Ingen.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Sterke oksidasjonsmidler.

10.2. Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt når det brukes i henhold til leverandørens anvisninger.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Ingen kjente.

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå oppvarming og kontakt med antenneskilder.

10.5. Uforenlige materialer

Sterke oksidasjonsmidler.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Karbonmonoksid og karbondioksid.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt toksisitet - oral: Ved normal håndtering kan gasser ikke svelges. Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

Akutt toksisitet - dermal: Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

Akutt toksisitet - innånding: Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

Hudetsing/-irritasjon:	Direkte kontakt kan forårsake frostskafer. Huden blir følelseløs og hvit. Deretter følger smerter, rødme og sårdannelse. Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon:	Gassprut i øynene kan forårsake frostskafer. Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Kimcellemutagenitet:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Kreftfremkallende egenskaper:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Skadelig for reproduksjonsevnen:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Enkel STOT-eksponering:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Gjentatte STOT-eksponeringer:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Skadelig for luftveiene:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Andre toksikologiske virkninger:	Ingen kjente.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Testdata foreligger ikke.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Ingen forventet bioakkumulering.

12.4. Mobilitet i jord

Testdata foreligger ikke.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Produktet inneholder ikke PBT- eller vPvB-stoffer.

12.6. Andre skadevirkninger

Ingen kjente.

AVSNITT 13: Disponering

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Unngå unødvendige utslipp til omgivelsene.

Aerosolbokser:

EAL-kode: 16 05 04 Gass i trykkbeholdere (herunder haloner), som inneholder farlige stoffer.

Kluter med organiske oppløsningsmidler:

EAL-kode: 15 02 02 absorbenter, filtreringsmaterialer, tørkekluter og vernekluder, som er forurenset av farlige stoffer.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

ADR/RID

14.1. FN-nummer

2037

14.2. FN-forsendelsesnavn	BEHOLDERE, SMÅ, INNHOLDER GASS
14.3. Transportfareklasse(r)	2.1
14.4. Emballasjegrupper	-
Farenummer	
Tunnelrestriksjonskode:	D
14.5. Miljøfarer	Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig (symbol: fisk og tre).
ADN	
14.1. FN-nummer	2037
14.2. FN-forsendelsesnavn	RECEPTACLES, SMALL, CONTAINING GAS without a release device, non-refillable, flammable
14.3. Transportfareklasse(r)	2.1
14.4. Emballasjegrupper	
14.5. Miljøfarer	Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig (symbol: fisk og tre).
Transport i tankskip:	-
IMDG	
14.1. FN-nummer	2037
14.2. FN-forsendelsesnavn	RECEPTACLES, SMALL, CONTAINING GAS without a release device, non-refillable
14.3. Transportfareklasse(r)	2.1
14.4. Emballasjegrupper	-
14.5. Miljøfarer	Produktet er ikke en Marine Pollutant (MP)
IMDG Code segregation group:	-
ICAO/IATA	
14.1. FN-nummer	2037
14.2. FN-forsendelsesnavn	RECEPTACLES, SMALL, CONTAINING GAS (flammable) without a release device, non-refillable
14.3. Transportfareklasse(r)	2.1
14.4. Emballasjegrupper	
14.5. Miljøfarer	Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig (symbol: fisk og tre).
14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk	Ingen.
14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket	Ikke relevant.

AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser

Omfattes av:

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Spesielle bestemmelser: Direktiv 2012/18/EU (Seveso), P2 BRENNBARE GASSER: kolonne 2: 10 t, kolonne 3: 50 t. Personer under 18 år må ikke bruke eller utsettes for produktet i yrkesmessig sammenheng. Ungdom over 15 år er imidlertid unntatt fra denne regelen hvis produktet inngår som et nødvendig ledd i en utdanning.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er ikke utført.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Forklaring av forkortelsene:	PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic vPvB: Very Persistent and Very Bioaccumulative STOT: Specific Target Organ Toxicity
Metode for klassifisering:	Beregning på grunnlag av farene ved de kjente bestanddelene.
H-setninger:	H220 Ekstremt brannfarlig gass. H280 Inneholder gass under trykk kan eksplodere ved oppvarming.
Utdannelse:	Grundig kjennskap til dette sikkerhetsdatabladet skal være påkrevd.
Utfyllende opplysninger:	Dette sikkerhetsdatabladet er utarbeidet for og gjelder utelukkende dette produktet. Det er basert på vår nåværende kunnskap, samt de opplysninger leverandøren har kunnet levere om produktet ved utarbeidelsen. Sikkerhetsdatabladet overholder gjeldende lovgivning for utarbeidelse av sikkerhetsdatablad i henhold til 1907/2006/EF (REACH) med senere endringer.

MPE/ Bureau Veritas HSE Denmark A/S Birkemosevej 7, DK-6000 Kolding T: +45 75508811, F: +45 75508810, E-mail: infohse@dk.bureauveritas.com, Web: www.hse.bureauveritas.dk (Made in Toxido®) N